

Σ Π Η Λ Α Ι Ο Κ Ε Ρ Α - Π Α Ν Α Γ Ι Α Σ

Ο Ι Α Σ Θ Η Ρ Α Σ Ν ° 2

Άρ. Σπ. Μητρ. 3.619

Υπό Ίωάννου Ίωάννου

Π ρ ο σ π έ λ α σ ι ς : Το σπήλαιο Νο 2 είναι πιά σημαντικό από το σπήλαιο Νο 1 γιατί ήταν άγνωστο και είναι πιά δύσκολη ή έντοπισή του άκίμα και άν βρίσκεται κανείς μπροστά στην είσοδό του. Είναι έπιτυχία τó να ξεχωρίσης τó χαμηλό και στενό διάδρομο τών 8μ. πού óδηγει στο κυρίως σπήλαιο. Ή έρευνα πραγματοποιήθηκε από τήν ίδια ομάδα τής ΕΣΕ έπως τó σπήλαιο Νο 1.

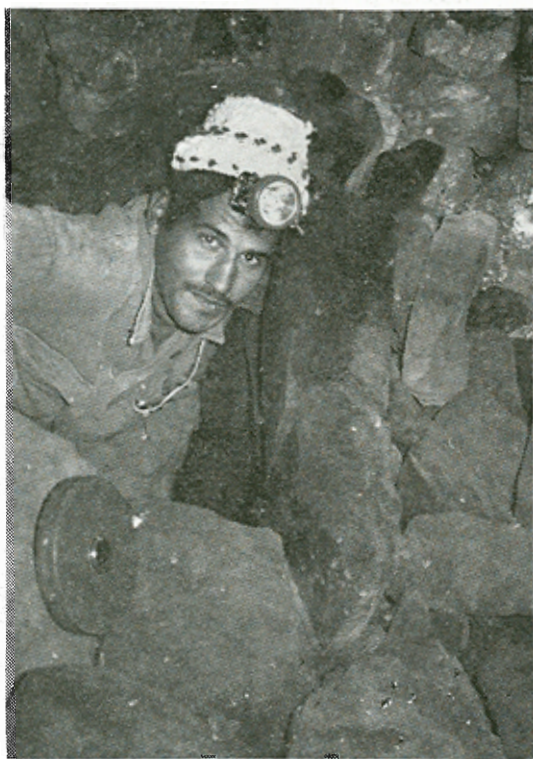

Μπροστά στή μικρή είσοδο τού σπηλαίου
διακρίνονται ή κ. Α. Πετροχείλου και ό κ. Α. Οικονομάκης.

Φωτ. Ι. Ίωάννου

Τó σπήλαιο Νο 2 απέχει 30μ. περίπου ανατολικά από τήν είσοδο τού σπηλαίου Νο 1. Ή είσοδος είναι κρυμμένη από φρυγκοσυκιές και θράχους και είναι αδύνατη ή άνεύρεση τής διόδου πού óδηγει στο σπήλαιο. "Αν δέ, ύπάρξη μελλοντική έπίσκεψη σέ αυτό τó σπήλαιο καλόν είναι νά χρησιμοποιηθοϋν σαν óδηγοί οί δύο κάτοικοι Οίας πού έλαβον μέρος στην έρευνα.

Τ ό σ π ή λ α ι ο : 'Η είσοδος του έχει πλάτος 1,2μ. και ύψος 1μ. και μήκος 8μ. Τα τελευταία μέτρα του διαδρόμου είναι διευθετημένα από ανθρώπινο χέρι και έχει στα στενά πλευρά του τετραγωνισμένους όγκόλιθους και είναι άξιο περιεργείας τὸ πὼς τοποθετήθηκαν ἐκεῖ αὐτοὶ οἱ όγκόλιθοι. Τὸ τέλος τοῦ διαδρόμου εἶναι μιὰ τετράγωνη όπή πού τήν δημιουργοῦν πέτρες καπάλληλα τοποθετημένες γιὰ νὰ μετριάξουν τὸ ἀνοιγμὰ της. Ἔχει διαστάσεις 0,6Χ0,6μ. Μετά ἀπὸ τήν όπή ἀνοίγεται ὁ κυρίως θάλαμος τοῦ σπηλαίου πὺ ἔχει μήκος 20,5μ πλάτος 9μ. και ὕψος ἔως και 3μ.

**Τὸ ἀνοιγμὰ πρὸς τὸ μεγάλο θάλαμο.
Ἐντυπωσιακὸς ὁ όγκόλιθος στὸ ἄνω τμήμα τῆς εἰσόδου.
Διακρίνεται ὁ κ. Α. Ἀρώνης.**

Φωτ. Ι. Ἰωάννου

Στὴν ἀρχὴ δεξιὰ ὑπάρχει τοίχος ἔως τὴν ὄροφή πὺ φαίνεται ὅτι ἦταν ἄλλοτε φωταγωγὸς στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ὄροφῆς, ὅσο τουλάχιστον συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου πὺ εἰσχωρεῖ ἀπὸ μικρὲς τρύπες ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν τοῖχο. Ἀριστερὰ στὴν ἀρχὴ ὑπάρχει τοίχος ἔως μιὰ παράλληλη ἔσοχή τοῦ διαδρόμου τῆς εἰσόδου μήκους 6μ. και πλάτους 2,5μ. και ὕψους 1μ. Στὰ 4μ. ἀριστερὰ τοῦ θαλάμου ὑπάρχει κτίσμα πὺ δημιουργεῖ μικρὸ διαμέρισμα σὰν δωμάτιο στὸ σημεῖο

αυτό. Πίσω του ακριβώς υπάρχει λεκάνη λαξευμένη στο πέτρωμα ίσως για ύδατο-συλλογή. Στα 8μ. αριστερά τελειώνει τὸ μικρὸ δωμάτιο καὶ ὑπάρχει τοίχωμα ἄλλο πὸν σχηματίζει ἡμικύκλιο ἕως τὸ ἀριστερὸ τμήμα τοῦ φυσικοῦ τοιχώματος τοῦ σπηλαίου. Στὸ κέντρο καὶ στὸ δάπεδο ἀπ' τὰ 9μ. καὶ ἕως 15μ. ὑπάρχει σωρὸς ἀπὸ τοποθετημένες πέτρες. Στὰ 17μ. δεξιά ὑπάρχει ἔργο πὸν θυμίζει πηγάδι με ἄνοιγμα 1μ. X 1μ. καὶ βάθος 1μ. ὅπως εἶναι σήμερα. Καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχη ἀκόμη καὶ ἄλλο βάθος γιατί εἶναι γεμάτο ἀπὸ φερτὰ ὑλικά. Στὸ τέλος τοῦ σπηλαίου καὶ κάθετα πρὸς τὸν κεντρικὸ θάλαμο ὑπάρχει τοίχος πὸν ἐντυπωσιάζει καὶ ἐπιτήδες τοποθετημένους τριγωνικὸς ογκόλιθος, ἴσως βωμὸς, καθὼς καὶ δύο θέσεις γιὰ τὴν τοποθέτηση ἀντικειμένων. Εἶναι ἀκριβῶς ὅπως οἱ γνωστὲς θέσεις γιὰ τὴν τοποθέτηση ἀναθημάτων, πὸν συναντοῦμε στὶς εἰσόδους λατρευτικῶν σπηλαίων.

Στὸ ἴδιο τοίχωμα :
Διακρίνεται ἡ κ. Α. Πετροχείλου καὶ ὁ Θ. Πίτσιος.

Φωτ. Ι. Ίωάννου

Λ α ο γ ρ α φ ῖ α : Ὑπάρχουν θρύλοι πολλοὶ γιὰ τὴν περιοχή καὶ τὰ σπήλαια ἔπουν καὶ ἡ ἐκκλησία τῆς Κερα - Παναγίας τῆς Χολχιδερῆς. Δὲν ὑπῆρχε διαθέσιμος χρόνος γιὰ τὴν συλλογὴ τοῦ λαογραφικοῦ ὕλικου. Σημειώνουμε τὴν μοναδικότητα τοῦ παλαιοῦ ξυλόγλυπτου τέμπλου στὴν Κερα - Παναγιά με παράσταση Παναγίας - Γοργόνας.

Τ ο υ ρ ῖ σ μ ὸ ς : Ἡ τουριστικὴ ἀξία τῶν δύο σπηλαίων εἶναι σεβαστὴ καὶ θεωροῦνται γενικοῦ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος. Προτείνονται γιὰ τουριστικὴ διευθέτηση, γιὰ τὰ τεχνητὰ ἔργα πὸν ὑπάρχουν σὲ αὐτὰ καὶ σημειώνουμε ὅτι στὴν Θήρα εἶναι καταγεγραμμένα στὸ ἀρχεῖο τῆς ΕΣΕ, τῶν 5.400 Ἑλληνικῶν σπηλαίων, 6 σπήλαια. Τέσσερα ἀπὸ αὐτὰ στὴν περιοχή τῆς Οἴας, πάντα δὲ με ἀρχαιολογικὸ ἐνδιαφέρον.

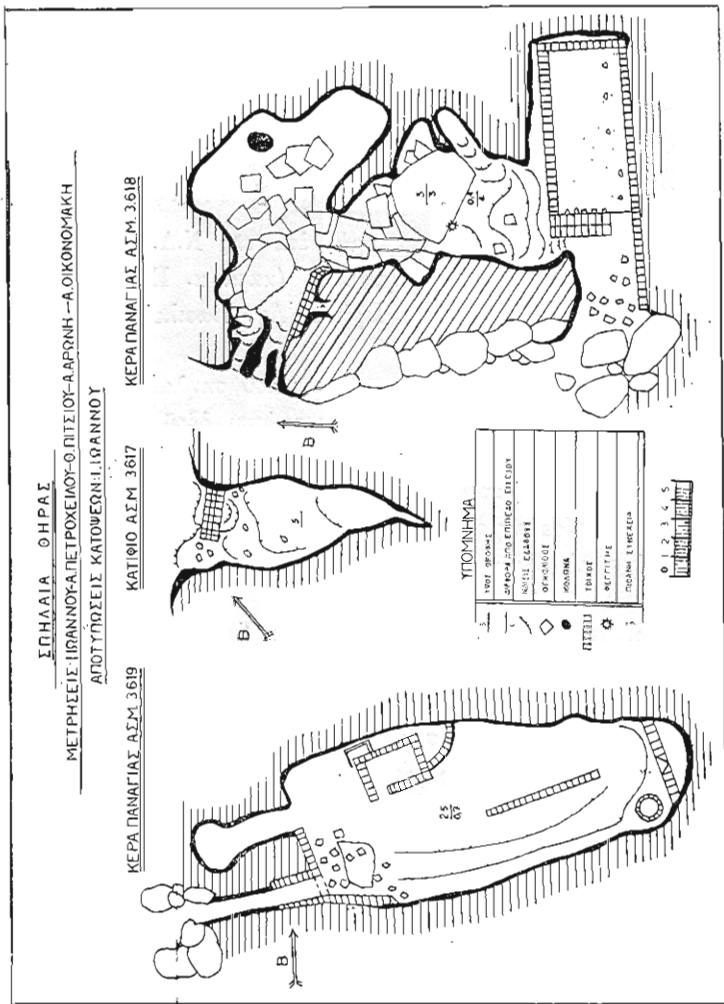
Ἡ ἐπιγραφή «ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ» πού ἀνακαλύφθηκε στό μονοπάτι μεταξὺ τοῦ δημοσίου δρόμου Φηρῶν—Οἴας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κερά - Παναγιᾶς. Μὲ ἐλαφρόπετρα χαράξαμε τὸ λάξευμα τῶν γραμμάτων γιὰ νὰ τὸ φωτογραφίσουμε

Φωτ. I. Ἰωάννου

Ἀρχαιολογία—Παρατηρήσεις: Σπουδαῖο ρόλο στήν τουριστική τους διευθέτηση θὰ δώση ἡ γιωμάτευση καί τῆς ἀρχαιολογικῆς μελέτης τους. Περιμένουμε μὲ ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν στὰ δύο σπήλαια πού πιστεύουμε ὅτι θὰ πραγματοποιηθοῦν σύντομα. Θὰ εἴμαστε ιδιαίτερα ἱκανοποιημένοι καί εὐτυχεῖς ἐὰν προσφέρουμε εὐκαιρίες γιὰ ἀποδείξεις γιὰ τὴν ὀριστική ἐντόπιση τοῦ θρυλικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀτλαντίδος σὲς παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος ἀρχαιολογικὲς ἐρευνες τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπύρου Μαρινάτου.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ΕΣΕ ἀποδεικνύει τὴν σημασία τῆς στενῆς συνεργασίας τῆς σπηλαιολογίας μὲ τὴν ἀρχαιολογία. Γιατὶ μόνον μὲ τὴν ἔρευνα ἀπὸ ἐμπείρους ἐρευνητὰς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ θετικὸ ἀποτέλεσμα καί ἂν μάλιστα προσθέσουμε καί τὸ γεγονός ὅτι τὰ μέλη τῆς ΕΣΕ δὲν ἐνεργοῦν καινὸς εἶδος ἀνασκαφῆς στὰ σπήλαια τότε ἡ ἀρχαιολογία εἶναι ἐκείνη πού θὰ ὀλοκληρώσῃ τὸ ἔργο τὸ ὅποιο εἶναι τόσο σωτήριο τῶν προϊστορικῶν εὐρημάτων ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοκαπήλους ὅσο καί τὸ καθαρὰ ἐπιστημονικὸ ἀρχαιολογικὸ ἔργο γιατί μὴν ξεχνᾶμε ὅτι τὸ μέλλον τῆς ἀρχαιολογίας στήν Ἑλλάδα εἶναι στὰ προϊστορικὰ σπήλαια ὅπως ἄλλωστε ἄπειρες φορές ἔχει τονίσει ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Ἀρχαιοτήτων Καθηγητὴς κ. Σπ. Μαρινάτος.

Μεταξὺ τοῦ δημοσίου δρόμου Φηρῶν - Οἴας καί τοῦ μονοπατιοῦ πού ὁδηγεῖ στήν ἐκκλησία τῆς Κερά - Παναγιᾶς σὲ κυλισμένο θρόνο διαβάσαμε τὴν σκαλιστὴ ἐπιγραφή ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ. Ἡ ἀρχαιολογικὴ ἔρευνα τοῦ μικροῦ λόφου καί τῶν γύρω θράξων ἴσως σταθεῖ αἰτία ἀνακαλύψεως ἀρχαιολογικοῦ τόπου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑΣ

Στις αρχές Οκτωβρίου αρχίζουν εις τὰ Γραφεία τῆς Ε.Σ.Ε. κάθε Παρασκευὴ ὥρα 8.30 μ. μ. ἐκλαϊκευτικαὶ ἐκδηλώσεις μὲ δμιλίαι ἀπὸ εἰδικούς καὶ προβολὲς ταινιῶν καὶ ἐγχρώμων διαφανειῶν μὲ σπηλαιολογικά θέματα καὶ θὰ συνεχίσουν ὅλον τὸν χειμῶνα. Εἴσοδος ἐλευθερά.